

توصیه هایی برای افرادی که در نواحی آلوده به آنفلوآنزای طیور زندگی می کنند

اگر در منطقه ای ، پرندگان (جوجه ها ، اردک ها و سایر طیور اهلی) تلف شده از آنفلوآنزای طیور یافت شوند ، مراکز بهداشتی آن مناطق می بایست هر چه سریع تر مطمئن شوند که آیا بیماری در منطقه پراکنده شده است یا خیر. با یک طرح خوب و درست که شامل ابزارهای ارتباطی مفید و موثر می باشد ، می توان با موفقیت ، از انتشار آنفلوآنزای طیور جلوگیری کرد. این راهنمای ساده ابزاری است جهت رسیدن به این هدف.

نخستین موضوع قابل توجه ، شناخت جوامع و مردمی است که در معرض خطر هستند. سازمان خواروبار جهانی (FAO) این طور تخمین زده که حدود ۷۰ درصد از پرندگان در مزارع خانگی پرورش می یابند. این مساله بسیار خطرناک و بحرانی است ، بنابراین مسئولین بهداشت می بایست اطلاعات اولیه ای راجع به پیشگیری و کنترل آنفلوآنزای طیور در اختیار مردمی که در خطر ابتلا به این بیماری هستند ، قرار دهند.

پیشنهاد می شود این اطلاعات از طریق سایر روش های ارتباطی مانند رسانه ها ، مسئولین جامعه و سازمان های غیردولتی انتشار یابد.

دومین موضوع ، پذیرش و توافق در مورد مسایل کلیدی فوق و انتشار اطلاعات محلی و طرز استفاده از آن می باشد. سومین مساله علاوه بر فراهم آوردن اطلاعات محلی ، این است که افراد را برای فعالیت ها و رفتارهای سازنده و مثبت و در جهت رسیدن به هدف فوق ، تقویت و توانا سازیم.

می بایست شماره و نام افرادی که به عنوان مرجع ، قادر به همکاری در این زمینه هستند توسط سازمان های بهداشتی در برگه راهنمایی جهت آگاهی افراد ثبت شود.

پیام ها و توصیه های کلیدی

می توان به طور طبیعی از انتشار آنفلوآنزای طیور در مناطق آلوده جلوگیری کرد.

- مردم باید از تماس با جوجه ها ، اردک ها و یا سایر پرندگان جلوگیری کنند ؛ مگر اینکه کاملاً مطمئن باشند که بیمار نیستند. این بهترین راه جهت پیشگیری از بروز بیماری توسط ویروس آنفلوآنزای طیور است.

- کودکان از آن جهت که امکان دارد با پرندگان بازی کنند ، بیشتر از سایرین در معرض خطر ابتلا قرار دارند. به کودکان این نکات را آموزش دهید :

۱- از تماس با پرندگان ، پرها ، مدفوع و سایر مواد زاید آنها جدا خودداری کنند.

۲- هیچ نوع پرندگی را به شکل حیوان خانگی نگهداری نکنند.

۳- پس از هر تماسی ، دست های خود را با آب و صابون بشویند.

۴- در کنار پرندگان نخوابند.

- پرندگان (ماکیان ، اردک ها یا سایر پرندگان) مرده و یا زنده را تحت هیچ شرایطی از مکانی به مکان دیگر جابجا نکنند ، حتی اگر فکر می کنند پرندگان ، سالم هستند.

- جابجایی پرندگان در مناطق آلوده بایستی در داخل همان محدوده صورت پذیرد ، بدون اینکه آنها را به سایر نقاط منتقل کنند.

- از پرندگان آلوده در مناطق درگیر با بیماری ، برای خانواده و حیوانات غذا تهیه نکنند. قصاب ها و افرادی که این نوع غذاها را آماده می کنند در معرض خطر هستند.

- اگر فردی ندانسته و بدون اطلاع، در مکان های درگیر آلودگی، با پرندگان در تماس باشد، به طوری که بدن، پر، مدفوع و یا سایر فضولات آنها را لمس کند و یا اینکه روی خاک آلوده به مدفوع پرندگان راه برود باید اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- پس از هر نوع تماسی دست های خود را کاملاً با آب و صابون بشوید.

۲- کفش های خود را درآورده و تمام آلودگی های آن را پاک کند.

- ۳- هر روز به مدت یک هفته حداقل یک بار دمای بدن خود را کنترل نماید. اگر دمای بدن بالاتر از ۳۷/۵ درجه سانتی گراد بود می بایست به سرعت به پزشک و یا مراکز بهداشتی درمانی مراجعه نماید.

جابجایی مناسب پرندگان بیمار، مستعد به بیماری آنفلوآنزای طیور و یا تلف شده، از مهم

ترین ابزار کنترل و پیشگیری از انتشار بیماری است.

- اطمینان از عدم تماس کودکان با پرندگان بیمار و یا تلف شده
- اگر افراد به انتقال و جابه جایی پرندگان بیمار یا مرده مجبور شوند، می بایست از اقدامات حفاظتی مطمئن استفاده نمایند.

۱- پوشیدن لباس های محافظ مانند ماسک، عینک، گان، چکمه های لاستیکی و دستکش ضروری است.

۲- اگر لباس های فوق در دسترس نبود دهان خود را با تکه پارچه ای باید بپوشانند، عینک بزنند، با استفاده از کیسه های پلاستیکی دست ها و کفش های خود را بپوشانند و آنها را توسط طناب به میچ دست و میچ پاهاى خود محکم کنند.

۳- لباس کار باید کاملاً شسته شود.

- اگر فردی برای نخستین بار با پرنده ای بیمار و یا مرده مواجه شد و از وضعیت آن پرنده آگاهی درستی نداشت، باید به سرعت مسئولین مربوطه را مطلع کرده از هر گونه جابجایی و انتقال آن پرنده خودداری نماید.

ضد عفونی مکان و قفس نگهداری پرندگان ، در جهت کنترل انتشار بیماری بسیار کمک کننده است.

- در صورت امکان ، با کمک افراد مجرب و با تجربه محل نگهداری پرندگان را ضد عفونی کنید.
- در صورتی که امکان فوق فراهم نبود ، فرد مجبور است که خود ، اقدام به ضد عفونی نماید. می بایست جهت حفاظت از چشم ها ، دست ها و سایر بخش های در معرض آلودگی ، لباسی را مطابق روش شرح داده شده پوشید.
- پرندگان تلف شده باید زیر خاک مدفون شوند.
- پاکسازی مؤثر ، بدین شکل که هیچ اثری از پر و یا مدفوع در مکان نگهداری باقی نماند، ضروری است.
- ویروس آنفلوآنزا مدت ها در مواد آلی باقی می ماند، بنابراین استفاده از مواد شوینده ، مهم ترین گام در جهت ضد عفونی کردن مکان می باشد. تمام مواد آلی تا حد امکان باید از لانه پرندگان پاکسازی شود.

- در صورت نگهداری پرندگان در مکان های باز که پاکسازی و ضد عفونی مشکل است ، باید حداقل ۴۲ روز پرندگان را از این مکان دور نگه داشت تا پرتوهای فرابنفش طبیعی ، هر گونه باقیمانده ویروسی را از بین ببرد. زمان دوری از این محیط در آب و هوای سرد باید طولانی تر باشد.
- برداشت خاک سطحی معمولاً توصیه نمی شود مگر اینکه آلودگی محیط به مدفوع ، شدید باشد.

پرندگان تلف شده و مدفوع آنها می بایست در زیر خاک مدفون شود.

- در صورت امکان در رابطه با چگونگی مدفون کردن حیوانات مرده ، از دستیاران و کارشناسان کشاورزی مربوطه پرس و جو شود.
- هنگام دفن کردن پرندگان تلف شده و مدفوع آنها ، از تولید هر گونه گرد و غباری باید اجتناب کرد. ابتدا مکان فوق را با اسپری کردن و یا ریزش قطرات آب ، مرطوب کرده ، سپس پرندگان تلف شده و مدفوع آنها را در عمق یک متری دفن می کنند.
- هنگامی که پرندگان مرده و مدفوع آنها به طور صحیح دفن شدند باید تمام ناحیه به طور کامل توسط آب و مواد شوینده پاکسازی شود. ویروس آنفلوآنزا نسبتاً به تعدادی از مواد شوینده و ضد عفونی کننده حساس است.

لباس های محافظ آلوده شده باید به طور صحیح جا به جا و معدوم شوند.

- پس از پاکسازی محیط ، تمام وسایل حفاظتی باید کنار گذاشته شده ، دست ها کاملاً با آب و صابون شسته شوند.
- لباس ها در آب ولرم یا گرم با صابون شسته شده ، جهت خشک شدن زیر نور آفتاب آویخته شوند.
- دستکش های استفاده شده و هر ماده دور ریختنی دیگر جهت از بین بردن صحیح ، در کیسه های پلاستیکی گذاشته شود.
- تمام وسایلی که دوباره مورد استفاده قرار می گیرند مانند چکمه های پلاستیکی و عینک با آب و صابون و مواد شوینده شسته شوند ، اما الزاماً همیشه پیش از جابجایی موارد فوق باید دست ها را شست.
- موادی که قابل پاکسازی نیستند باید دور ریخته شوند.
- در دوش گرفتن باید از آب و صابون استفاده کرد. موها حتماً شسته شود.
- دقت شود که خود فرد و یا مکان هایی که ضد عفونی شده اند در اثر تماس مجدد با وسایل آلوده ، آلوده نشوند.
- این نکته بسیار مهم و اساسی است که همیشه دست ها پس از جابه جایی هر نوع ماده آلوده ای با آب و صابون شستشو شوند.

کفش ها باید کاملاً " ضد عفونی شوند

- پس از راه رفتن در مکان آلوده (مانند پرورش طیور ، فروشگاه و یا مکان های سنتی پرورش پرندگان) باید کفش ها به دقت توسط آب و صابون شستشو شوند.
- در زمان پاکسازی کفش ها باید دقت نمود تا ذره ای از آلودگی به صورت و یا لباس پرتاب نشود. باید دست ها را داخل کیسه پلاستیکی کرده ، عینک محافظ زده و دهان و بینی را با پارچه پوشانند.
- پاکسازی کفش ها و چکمه ها باید خارج از منزل صورت گیرد.

افرادی که دچار بیماری آنفلوآنزا شده اند باید تحت مراقبت های نگهدارنده قرار گیرند.

- سازمان بهداشت جهانی ، جلوگیری از انتشار آنفلوآنزای انسانی در مناطقی که درگیر آنفلوآنزای طیور هستند را بسیار ضروری و مهم دانسته ، زیرا اگر ویروس آنفلوآنزای طیور و ویروس آنفلوآنزای انسانی در تماس با یکدیگر واقع شوند، خطر تبادل قطعات ژنتیکی این دو ویروس وجود دارد که خود باعث ایجاد ویروس جدیدی می شود.
- هر شخصی که درگیر نشانه هایی مشابه بیماری آنفلوآنزا شد، هنگامی که در میان افراد دیگر به ویژه کودکان خردسال حضور دارد، جهت کاهش انتقال ویروس آنفلوآنزا باید به شدت مراقب ترشحات بینی و دهان خود باشد.
- همیشه پس از تماس دست ها با ترشحات بینی و دهان که می توانند حامل ویروس باشند، باید دست ها را کاملاً " با آب و صابون شست.

- کودکان ، بیش از سایرین در معرض تماس دست های آلوده با صورت و چشم و دهان خود هستند. بنابراین باید به آنها آموزش داد تا پس از عطسه ، سرفه و لمس مواد آلوده ، دست های خود را بشویند.
- در صورت مشاهده تب و نشانه های آنفلوآنزا ، آگاه کردن سریع مسئولین و استفاده از توصیه های پزشکی کارشناسان و مسئولین بهداشتی ، الزامی است.

در هنگام ملاقات دوستان و اقوام بیمار در مراکز بهداشتی ، احتیاط لازم فراموش نشود.

- هنگامی که فردی مبتلا به آنفلوآنزای طیور شده ، مطابق توصیه های کارکنان بیمارستان ، باید لباس های محافظ که شامل ماسک ، گان ، دستکش و عینک است ، بپوشد.
- در زمان تماس مستقیم با بیمار و یا محیط اطراف او ، افراد باید لباس محافظ بر تن کنند.
- این نکته بسیار مهم است که ماسک محافظ ، کاملاً چسبیده و اندازه صورت باشد، تا امکان ورود ذرات ویروسی به دستگاه تنفسی وجود نداشته باشد.
- پس از ترک اتاق بیمار، باید تمام لباس های محافظ ، از تن بیرون آورده شده ، دست ها کاملاً با آب و صابون شسته شوند.

انجام برخی اقدامات پیشگیری کننده در مناطق همجوار با ناحیه درگیر الزامی است.

- به طور معمول ، تنها باید از گوشت پرندگان سالم جهت تهیه غذا استفاده کرد.
- جهت کشتن پرندگان ، باید از روشی استفاده کرد که خود فرد یا محیط اطراف ، با خون ، گرد و غبار ، مدفوع و سایر فضولات پرنده آلوده نشوند .

- جهت پرکنی پرنده ، دقت شود که خود فرد و محیط اطراف آلوده نشود. بهتر است پیش از کندن پرها، پرنده را در آب جوش قرار دهید.
- در حین انجام مراحل فوق ، نباید دست های آلوده را به سمت چشم یا صورت برد، مگر اینکه آنها را با آب و صابون بشویید.

تمام ابزارهای حفاظتی باید به کار گرفته شود تا از گوشت و فرآورده های حاصل از پرنده ای که جهت مصرف به کار برده می شود ، اطمینان حاصل نمود.

- مرغ ها باید به طور بهداشتی آماده و طبخ شوند. باید به خاطر داشت که اگر پرنده ای دچار بیماری قابل انتقالی مانند آنفلوآنزای طیور باشد، علاوه بر افرادی که مسئول آماده سازی آن جهت مصرف هستند، احتمال آلودگی محیط نیز وجود دارد.
- تخم مرغ ها (پوسته و یا محتویات تخم مرغ) نیز می توانند حامل بیماری هایی مانند آنفلوآنزای طیور باشند. باید در جابه جایی تخم مرغ و پوسته آنها دقت کرد. ابتدا باید پوسته تخم مرغ و سپس دست ها را با آب و صابون شست. اگر تخم مرغ در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه کاملاً پخته شود ، در آن صورت مصرف کننده به بیماری آنفلوآنزای طیور مبتلا نخواهد شد.
- به طور معمول ، تمام غذاها می بایست در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد یا بالاتر کاملاً پخته شوند.

منبع :

نشریه چکاوک ، فصلنامه علمی - تخصصی طیور - ویژه نامه آنفلوآنزای فوق حاد طیور